

ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Nhập môn An toàn thông tin

**Hệ mật mã dựa trên
Bài toán logarit rời rạc và Diffie-Hellman**

Nội dung

- **Bài toán Logarit rời rạc**
- Giao thức trao đổi khoá Diffie-Hellman
- Hệ mật mã ElGamal

Nhắc lại: Cấp của một phần tử trong nhóm

- Cấp của phần tử a , ký hiệu $\text{ord}(a)$, là số $u > 0$ nhỏ nhất thoả mãn $a^u = 1 \in G$.
- **Định lý Lagrange:** Trong nhóm hữu hạn G với lực lượng t , ta có $\forall a \in G, \text{ord}(a) \mid t$.
- **Hệ quả:** Trong nhóm hữu hạn G với lực lượng t , ta có $\forall a \in G, a^t = 1$.
- Ký hiệu: $\langle a \rangle = \{a^i \mid i \geq 0\}$ là nhóm con sinh bởi a .

Nhắc lại: Nhóm vòng

- Ký hiệu $\langle a \rangle = \{a^i \mid i \geq 0\}$ là nhóm con sinh bởi a .
- Nếu $\langle a \rangle = G$ thì a là một phần tử sinh của G .
- **Khẳng định:** $|\langle a \rangle| = \text{ord}(a)$.
- Định nghĩa: G là nhóm vòng nếu có g thoả mãn $\langle g \rangle = G$

Hàm logarit rời rạc và hàm mũ

- **Khẳng định:** Nếu G là nhóm vòng cấp t và g là phần tử sinh, thì ánh xạ

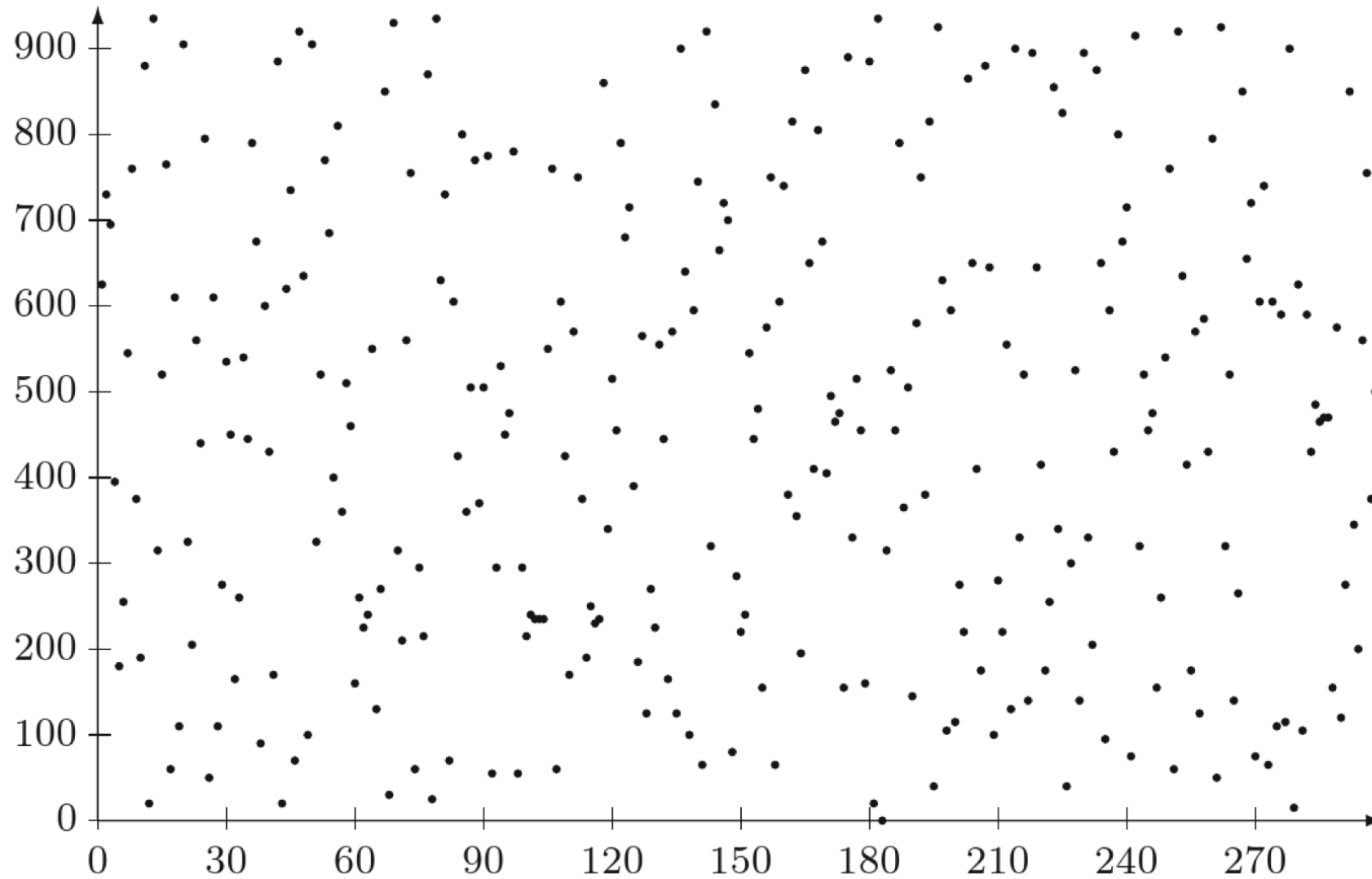
$$x \leftrightarrow g^x$$

là 1-to-1 giữa $\{0, 1, \dots, t - 1\}$ và G .

- Hàm mũ $x \rightarrow g^x$

- Hàm logarit rời rạc $g^x \rightarrow x$

Tính ngẫu nhiên của lũy thừa $627^x \pmod{941}$

Bài toán Logarit rời rạc

- Xét g là một phần tử sinh của \mathbb{Z}_p^* và $h \in \mathbb{Z}_p^*$.
- Bài toán Logarit rời rạc (DLP) là bài toán tìm một số mũ x thỏa mãn

$$g^x \equiv h \pmod{p}.$$

- Số x được gọi là logarit rời rạc cơ sở g của h và ký hiệu $\text{Dlog}_g(h)$.

Bài tập

Hãy tính các logarit rời rạc sau.

1. $\text{Dlog}_2(13)$ trong modun nguyên tố 23
2. $\text{Dlog}_{10}(22)$ trong modun nguyên tố $p = 47$.
3. $\text{Dlog}_{627}(608)$ trong modun nguyên tố $p = 941$.

Tính Logarit rời rạc

- Xét số nguyên tố $p = 56509$, và ta có thể kiểm tra $g = 2$ là một phần tử sinh của Z_p .

- Làm thế nào để tính $\text{Dlog}_2(38679)$?

- Một phương pháp là tính

$$2^0, 2^1, 2^2, 2^3, \dots \bmod 56509$$

cho đến khi được lũy thừa bằng 38679.

- Bạn có thể kiểm tra rằng

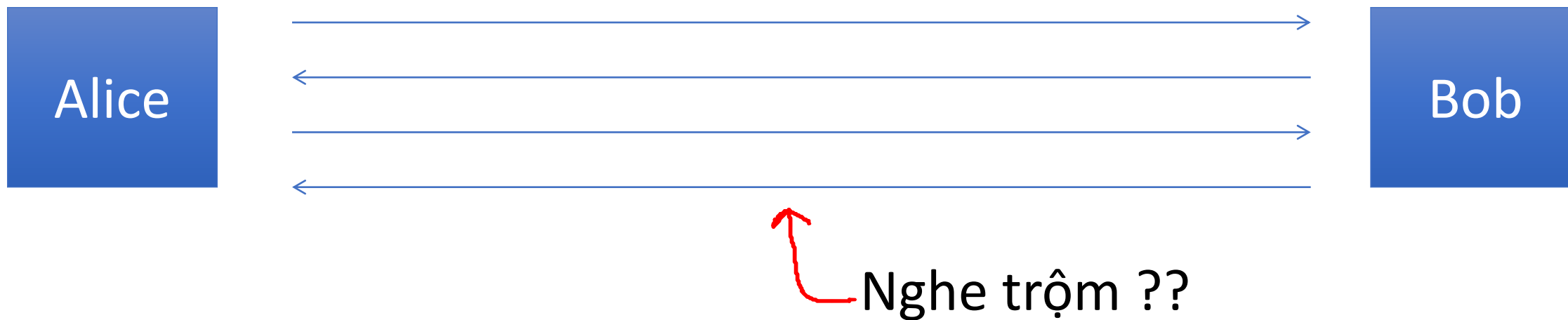
$$2^{11235} \equiv 38679 \bmod 56509.$$

Nội dung

- Bài toán Logarit rời rạc
- **Giao thức trao đổi khoá Diffie-Hellman**
- Hệ mật mã ElGamal

Trao đổi khoá không cần bên thứ ba

Mục đích: Alice và Bob muốn chia sẻ khoá bí mật, mà kẻ nghe trộm không biết

Giao thức Diffie-Hellman

Chọn một số nguyên tố lớn p (v.d. 600 chữ số)

Chọn một số nguyên g thuộc $\{1, \dots, p\}$

Alice

Chọn ngẫu nhiên a thuộc $\{1, \dots, p-1\}$

Bob

Chọn ngẫu nhiên b thuộc $\{1, \dots, p-1\}$

"Alice", $A \leftarrow g^a \pmod{p}$

"Bob", $B \leftarrow g^b \pmod{p}$

$$B^a \pmod{p} = (g^b)^a = k_{AB} = g^{ab} \pmod{p} = (g^a)^b = A^b \pmod{p}$$

Bài tập

- Alice và Bob dùng số nguyên tố $p = 1373$ và cơ sở $g = 2$ để trao đổi khóa.
- Alice gửi Bob giá trị $A = 974$.
- Bob chọn số bí mật $b = 871$.
- Bob nên gửi cho Alice giá trị gì, và khóa bí mật họ chia sẻ là gì?
- Bạn có thể đoán được số bí mật a của Alice không?

Tính an toàn

Kẻ nghe trộm nhìn thấy: $p, g, A=g^a \pmod{p}$, và $B=g^b \pmod{p}$

Liệu có thể tính $g^{ab} \pmod{p}$??

Tổng quát: định nghĩa $DH_g(g^a, g^b) = g^{ab} \pmod{p}$

Hàm DH theo môđun p liệu có khó tính?

Bài tập

Hãy tính hai giá trị sau trong \mathbb{Z}_{13}^* .

- $DH_7(10,5)$
- $DH_2(12,9)$

biết rằng

$$\langle 2 \rangle = \{1, 2, 4, 8, 3, 6, 12, 11, 9, 5, 10, 7\}$$

$$\langle 7 \rangle = \{1, 7, 10, 5, 9, 11, 12, 6, 3, 8, 4, 2\}$$

$$DH_g(g^a, g^b) = g^{ab} \pmod{p}$$

Hàm DH theo modun p

Giả sử p là số nguyên tố n dài bits long.

Thuật toán tốt nhất (GNFS): có thời gian ch $\exp(\tilde{O}(\sqrt[3]{n}))$

<u>khoá bí mật</u>	<u>kích thước modun</u>	<u>Kích thước Elliptic Curve</u>
80 bits	1024 bits	160 bits
128 bits	3072 bits	256 bits
256 bits (AES)	<u>15360</u> bits	512 bits

Hệ quả: chuyển từ (mod p) sang đường cong Elliptic

www.google.com

The identity of this website has been verified by Thawte SGC CA.

[Certificate Information](#)

Your connection to www.google.com is encrypted with 128-bit encryption.

The connection uses TLS 1.0.

The connection is encrypted using RC4_128, with SHA1 for message authentication and ECDHE_RSA as the key exchange mechanism.

Elliptic curve
Diffie-Hellman

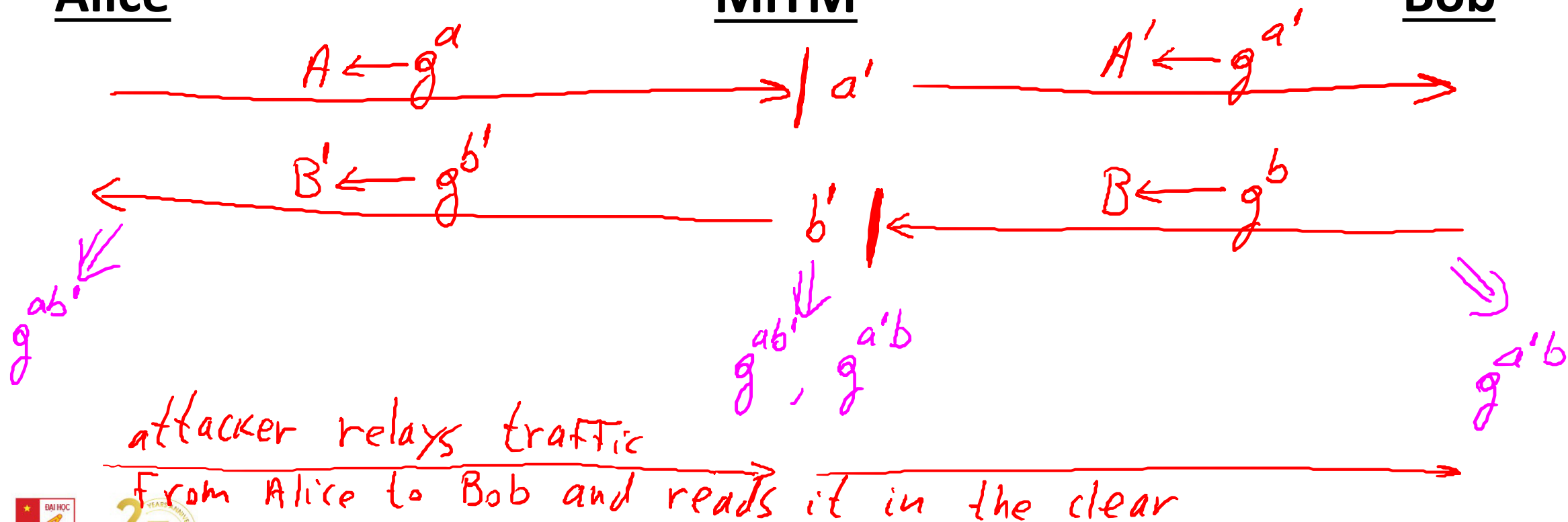
Không an toàn chống lại man-in-the-middle

Giao thức này không an toàn chống lại kẻ tấn công chủ động

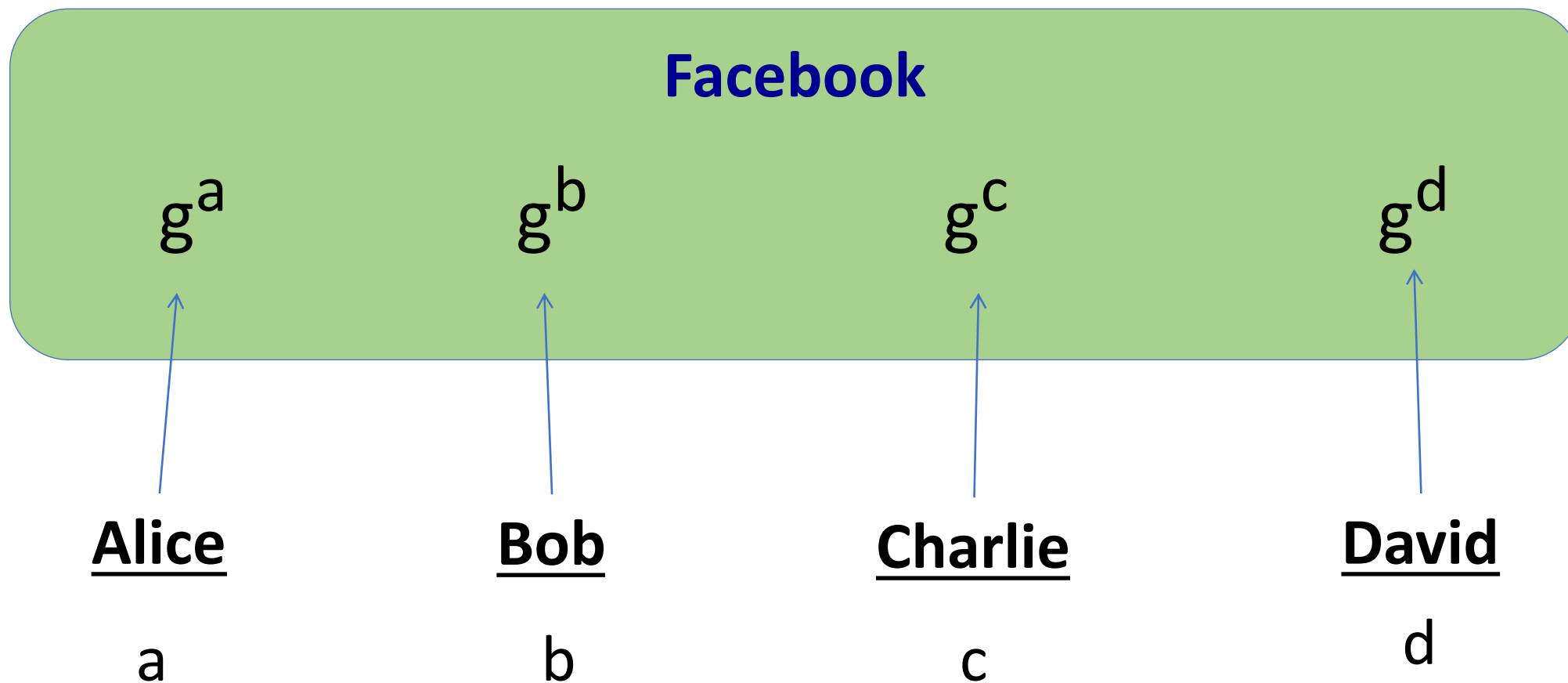
Alice

MiTM

Bob

Một cách nhìn khác về DH

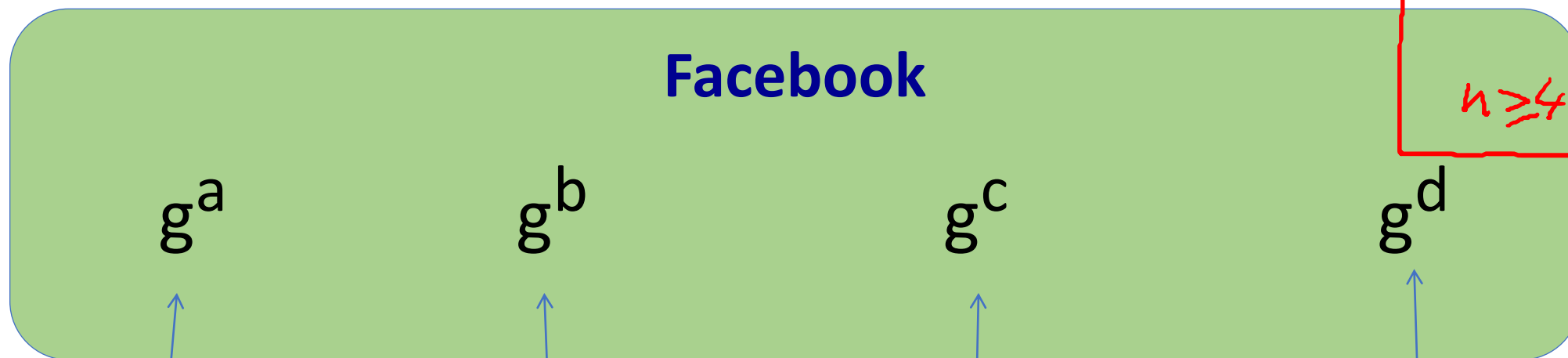

Một bài toán mở

$n=2$: OH

$n=3$: Known
(Joux)

$n \geq 4$: open

Một câu hỏi mở

- Nếu ta có thể giải bài toán Logarit rời rạc, vậy ta có thể giải bài toán Diffie-Hellman. Tại sao?
- Nhưng nếu ta có thể giải được bài toán Diffie-Hellman, vậy liệu ta có thể giải được bài toán logarit rời rạc không?

Một số nhóm hay được dùng

- Nhóm $\mathbb{Z}_p^* = \{1, \dots, p - 1\}$ với p nguyên tố
- Nhóm thặng dư bình phương $\mathbb{Q}_p = \{a^2 \mid a \in \mathbb{Z}_p^*\}$
- Nhóm $\mathbb{Z}_n^* = \{a \in \{1, \dots, n - 1\} \mid \gcd(a, n) = 1\}$.
Hệ RSA sử dụng \mathbb{Z}_{pq} với p, q là các số nguyên tố ngẫu nhiên lớn.
- Nhóm điểm trên đường cong Elliptic

Nội dung

- Bài toán Logarit rời rạc
- Giao thức trao đổi khoá Diffie-Hellman
- **Hệ mật mã ElGamal**

Nhắc lại: Giao thức Diffie-Hellman (1977)

Xét nhóm vòng G (e.g. $G = (\mathbb{Z}_p)^*$) với cấp n

Lấy một phần tử sinh g thuộc G (i.e. $G = \{1, g, g^2, g^3, \dots, g^{n-1}\}$)

Alice

Chọn ngẫu nhiên a in $\{1, \dots, n\}$

$$A = g^a$$

Bob

Chọn ngẫu nhiên b trong $\{1, \dots, n\}$

$$B = g^b$$

$$B^a = (g^b)^a = k_{AB} = g^{ab} = (g^a)^b = A^b$$

ElGamal: converting to pub-key enc. (1984)

Xét nhóm vòng G (e.g. $G = (\mathbb{Z}_p)^*$) với cấp n

Lấy một phần tử sinh g thuộc G (i.e. $G = \{1, g, g^2, g^3, \dots, g^{n-1}\}$)

Alice

Chọn ngẫu nhiên a thuộc $\{1, \dots, n\}$

$$A = g^a$$

Coi A như khoá
công khai

Bob

Chọn ngẫu nhiên b in $\{1, \dots, n\}$

$$\text{tính } g^{ab} = A^b,$$

Dẫn xuất khoá đối xứng k ,
Mã hoá m với k

$$\text{ct} = \left[B = g^b, \right]$$

ElGamal: converting to pub-key enc. (1984)

Xét nhóm vòng G (e.g. $G = (\mathbb{Z}_p)^*$) với cấp n

Lấy một phần tử sinh g thuộc G (i.e. $G = \{1, g, g^2, g^3, \dots, g^{n-1}\}$)

Alice

Chọn ngẫu nhiên a thuộc $\{1, \dots, n\}$

$$A = g^a$$

Coi a như khoá
công khai

Bob

Chọn ngẫu nhiên b in $\{1, \dots, n\}$

Để giải mã:

tính $g^{ab} = B^a$,

Dẫn ra k , và giải mã

tính $g^{ab} = A^b$,

Dẫn xuất khoá đối xứng k ,

Mã hoá m với k

ct = $\left[B = g^b, \text{ Mã hoá } m \text{ với } k \right]$

Hệ mật ElGamal (cách nhìn hiện đại)

- G : nhóm vòng cấp n
- (E_s, D_s) : mã đối xứng an toàn trên (K, M, C)
- $H: G^2 \rightarrow K$ hàm băm

Ta xây dựng hệ mật khoá công khai (Gen, E, D) :

- Sinh khoá Gen :
 - Chọn ngẫu nhiên phần tử sinh g trong G và một số ngẫu nhiên a thuộc Z_n
 - output $sk = a$, $pk = (g, h=g^a)$

Hệ mật ElGamal

- G : nhóm vòng cấp n
- (E_s, D_s) : mã đối xứng an toàn trên (K, M, C)
- $H: G^2 \rightarrow K$ hàm băm

$E(pk=(g,h), m)$:

$b \leftarrow Z_n, u \leftarrow g^b, v \leftarrow h^b$

$k \xleftarrow{R} H(u,v), c \leftarrow E_s(k, m)$

output (u, c)

$D(sk=a, (u,c))$:

$v \leftarrow u^a$

$k \leftarrow H(u,v), m \leftarrow D_s(k, c)$

output m

Hiệu năng ElGamal

$E(pk=(g,h), m)$:

$$b \leftarrow Z_n, u \leftarrow g^b, v \leftarrow h^b$$

$D(sk=a, (u,c))$:

$$v \leftarrow u^a$$

Mã hoá: 2 phép lấy mũ. (cơ sở cố định)

- Có thể tính trước $[g^{(2^i)}, h^{(2^i)} \text{ for } i=1, \dots, \log_2 n]$
- Tốc độ nhanh gấp 3x (hoặc hơn)

Decryption: 1 phép lấy mũ. (cơ sở thay đổi)